

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:15

יציאת השבת: 18:14

ח' אדר תשע"ה

גיליון מס' 206

שאלת אבירך וירגידך

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

לעורר ספק

פרשת תצוה נקראת, בדרך כלל, בשבת שלפני חג הפורים. בשבת זו אנחנו קוראים בבית הכנסת גם את פרשת "זכור", שמתארת כיצד תקף עמלק את עם ישראל, לאחר צאתו ממצרים - למרות שעמלק חי בארץ מרוחקת ולא עמד תחת שום איום ממשי בזמן הקרוב.

מדוע תקף עמלק?

התורה מתארת את תקיפת עמלק במלה "קָרַךְ" - שמשמעותה 'בדרך מקרה'. כל הפילוסופיה של עמלק היא שאין תכנון או השגחה בעולם. הכל מקרי, מוכתב על ידי המקרה, המזל והגורל. לכן החליט המן - צאצא ישיר של עמלק - להרוג את היהודים על פי הפור-הגורל, שממנו נגזר שם החג "פורים".

באופן פילוסופי, עמלק ועם ישראל עומדים בשני הקצוות המנוגדים של הספקטרום. היהדות מאמינה שלעולם יש מטרה ומשמעות, ושהאלוקים מעורב אישית בחיינו. למעשה, זה בדיוק הלקח שנלמד מפורים: אפילו כשהמצב נראה עגום, האלוקים נמצא איתנו ומנהל את מה שקורה. עם גזירתו של המן נראה היה שנחרץ גורלו של עם ישראל. אבל אז הגיע המהפך.

ובחיינו - מידת הטלת הספק שלנו לגבי מעורבותו של האלוקים, היא בדיוק מידת שליטתה של תפיסת המקריות העמלקית בחשיבתנו.

המקובלים מזכירים שערכו הגימטרי של "עמלק" (240), וזה לערך המילה "ספק". כוחו של עמלק הוא לעורר ספקות באשר למה נכון ואמיתי בעולם, ולגבי חלקו של האלוקים בניהול העניינים באופן הטוב ביותר שקיים.

המושג הזה כל כך חשוב, עד שאחת מ-613 המצוות היא מצוות "זכור" - לזכור את מה שעשה לנו עמלק. וזה מה שאנחנו עושים מדי שנה, בשבת שלפני פורים. אז בואו נכניס את המסר הזה ללב, ונמלא את חלקנו במלחמה נגד תפיסת העולם המקרית של עמלק.

הרב שרגא סימונס, אש

1. **במה היו טוחנים את הזיתים לשמן זית זך ובמה את שאר השמנים? (כ"ז, ב' רש"י)**
את הזיתים היו כותשים במכתשת עד שהוציאו הטיפה הראשונה לשמן זית ואת השאר טוחנים בריחיים.
2. **למה היה מיועד השמן זית ולמה שאר השמנים? (כ"ז, ב' רש"י)**
שמן הזית להדלקת המנורה ושאר השמנים למנחות.
3. **נר תמיד, לחם התמיד ועולת התמיד - מה ההבדל בניהם? (כ"ז, ב' רש"י)**
נר התמיד - מערב עד בוקר, כל לילה ולילה נקרא תמיד. לחם התמיד - משבת לשבת החליפו את הלחמים. עולת התמיד - מיום ליום מקריבים.
4. **מניין למדים שקללת צדיק אפילו על תנאי מתקיימת? (כ"ז, ב' בעל הטורים)**
שמשה אמר אחרי חטא העגל "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" אפילו שה' מחל לעמ"י, נמחק שמו של משה מפרשת תצוה, שהיא פרשה כ' (20) בתורה.
5. **מה ההבדל בין מעיל לכתונת? (כ"ח, ד' רש"י)**
הכתונת סמוכה לבשר והוא חלוק והמעיל נקרא חלוק עליון.
6. **ממה היה עשוי האפוד? (כ"ח, ו')**
מזהב, תכלת, ארגמן, תולעת שני ושש משזר מעשה חושב.
7. **אבני השוהם היכן היו ומה היה רשום בהן? (כ"ח, ט'-י' רש"י)**
אבני השוהם היו שתי אבנים על כתפות האפוד, ועל כל אחת מהן היה רשום ששה משומת השבטים
8. **היכן היו אבני המילואים ומדוע נקראו כך? (כ"ח, י"ז רש"י)**
אבני המילואים הן 12 אבנים שהיו על החושן. נקראו כך מכיוון שהיו בחושן כמו גומות שהאבנים היו בתוכם ומלאו אותם.
9. **מה דין כהן שנכנס למקדש מחוסר באחד מבגדי הכהונה? (כ"ח, ל"ה רש"י)**
חייב מיתה בידי שמים.
10. **מהם שמונת בגדי כהן גדול ומהם 4 בגדי כהן הדייט? (כ"ח, מ' - מ"א רש"י)**
בגדי כה"ג - חושן, אפוד, מעיל, כתונת, תשבץ, מצנפת, אבנט ומכנסיים. בגדי כהן הדייט - כתונת, מכניים, אבנט ומגבעת.
11. **איזה בגד מבגדי כה"ג נקרא נזר הקודש? (כ"ט, ו' רש"י)**
זה הציץ שהיה על מצחו של הכה"ג.
12. **מהי אליה ובאילו בהמות היא קרבה? (כ"ט, כ"ב רש"י)**
אליה זה השומן שנמצא בזנב הכבשים. האליה קרבה בכבש, כבשה ואיל ואינה קרבה בשור ועז.
13. **כיצד היו מבצעים את התנופה? (כ"ט, כ"ד רש"י)**
הכהן היה מניח ידו מתחת ליד הבעלים ומניף למי שארבע הרוחות שלו (לה').
14. **מהי הסגולה שבתנופה? (כ"ט, כ"ד רש"י)**
התנופה מעכבת ומבטלת פורענויות ורוחות רעות ומעכבת טללים רעים.
15. **מה פירוש המילים "לריח ניחוח**

נס פורים

ספינת המטען "טריז'ר" הפליגה כמנהגה במימי הים השחור כשלתע ראו המלחים ספינת פירטים מרחוק. נבהלו המלחים, נבהל הקברניט ולא ידעו מה לעשות. הפחד חילחל במ.

חלקם עומדים היו ותהו מה עליהם לעשות, חלקם החל להטעין את כלי הנשק המעטים שהיו ברשותם, חלקם החלו לחשוב על אפשרויות בריחה ובעוד כל זאת מתרחש, ירד קומץ של מלחים לירכתי הספינה.

היתה זו קבוצה של מלחים יהודים והימים היו ימי חג הפורים. דיוויד, הקצין הראשי, ליכד את האנשים והובילם לארגז גדול שהיה מונח בפניה. המלחים הביטו זה בזה ועדיין חשבו בליבם שלבטח רוצה דיוויד

לערוך תפילה מרכזית שהרי הטליתות וספרי התורה היו מונחים מאז ומתמיד בארגז.

כשפתח דיוויד את הארגז הופתעו המלחים לראות בגדים של פירטים, למעשה היו אלו תחפושות לפורים אותם רכש דיוויד לפני צאתם לים. דיוויד רצה להפתיע את חבריו היהודים ולחוג את החג על סיפון הספינה.

המלחים לא היססו ומיד לבשו את התחפושות ועלו לסיפון. הם תלו את דגל הפירטים על תורן ספינה והתחזו לפירטים שהשתלטו עליה. כשהגיעו הפירטים האמיתיים לקרבת מקום, הבחינו בדגל המתנוסס על התורן, כיבדו את הקוד הימי ופנו הלאה לדרכם.

אותו קוד ימי שאומר, שכל הקודם זוכה. לא משתלטים על ספינה שכבר השתלטו עליה אחרים לפניך. וכך בערב יום החג, פורים במימי הים השחור, קרה נס פורים.

המלחים שהתחפשו הפכו לגיבורים והסיפור מסופר עד היום הזה.

אידיט וידמן

מזבח הזהב- שהיה עשוי עצי שיטים מצופה זהב. מזבח הקטורת- שהיו מקטירים עליו קטורת. מזבח הפנים - שהיה בתוך המשכן ולא כמו מזבח הנחושת שהיה בחצר המשכן.

20. **היכן היה מונח מזבח הזהב? (ל', ו')**
בקודש, ליד הפרוכת המפרידה בין הקודש לקודש הקודשים ששם היה הארון.

21. **מתי היה הכהן מקטיר את הקטורת? (ל', ז' ח' ט')**
כל יום בבוקר כשהיה בא להיטיב את הנרות במנורה, ובין הערביים כשהיה מדליק את המנורה.

לפני ה"י" (כ"ט, כ"ה רש"י)
פירושו לעשות נחת רוח לה'.

16. **איזה כהן כשר לעבודה ביום הכיפורים? (כ"ט, ל' רש"י)**

עבודת יוה"כ נוהגת רק בכהן הגדול.

17. **לאיזה מזבח היה גג ולאיזה מזבח לא היה? (ל', ג' רש"י)**

במזבח הקטורת היה גג אך למזבח העולה לא היה גג, אלא היו ממלאים את חללו באדמה בכל חניה בדרך.

18. **מה מסמל זר זהב סביב למזבח הקטורת? (ל', ג' רש"י)**

סימן לכתר כהונה.

19. **מהם שמותיו של מזבח הזהב ולמה נקרא כך?**

שאלות ותשובות על פורים

מגילתו, ומדוע? קיד, כא

12. מה דין השוכח לומר "על הנסים"? קיד, כז כח

13. על מה יקפידו הקורא והשומע, ומדוע? קיד, כב כג

14. מה קוראים במגילה בנשימה אחת, ומדוע? קיד, כה

15. מתי יש לקיים סעודת פורים, משלוח מנות ומתנות לאביונים? קיד, לו

16. כמה מנות יש לשלוח, וכמה מתנות יש לתת, ומה עדיף? קיד, לה לז

17. במה יוצאים ידי חובת משלוח מנות, ובמה אין יוצאים? קיד, לח

18. באילו דרכים נוספות מציינים את נס פורים? קיד, לט-מ

19. האם יש חשש איסור להתחפש בפורים? מה נפסק להלכה? קיד, מ

1. מדוע מתענים בי"ג אדר? משנה ברורה ס' תרפו, ס"ק ב

2. מתי מקדימים תענית אסתר? קיד, ז

3. מי פטור מתענית אסתר? קיד, ז

4. מה הם "ארבעת פסוקי הגאולה", ואיך נוהגים בהם? או"ח, תרץ, יז

5. אילו ברכות מברכים לפני קריאת המגילה ואחריה? קיד, טו כ

6. למה צריך לכוון בברכת "שהחיינו" ביום? קיד, יח יט

7. מי חייב לשמוע קריאת המגילה, והיכן מצווה לשמוע אותה? קיד, טי

8. מה קיבלו היהודים על עצמם בגלל נס פורים? אסתר ט, יט-לב

9. מה קוראים בתורה בפורים? קיד, לד

10. באילו מקומות קוראים את המגילה בט"ו באדר? קיד, כח

11. באיזו צורה מחזיק הקורא את

הלימוד בעלון מוקדש לעילוי נשמת יצחק בן מאיר ז"ל

הלימוד בעלון מוקדש לרפואת נהוראי נתן בן עליזה מיכל,

להצלחת משפחת יוסף ברוחניות ובגשמיות

ולעילוי נשמת רפאל בן אסתר פרגי